

INFORMACJA PRASOWA

Zrównoważony rozwój przedsiębiorstw wymaga od rządu zrównoważonego i skoordynowanego podejścia. Czy polska administracja jest na to gotowa?

Warszawa, 28 sierpnia 2024 r.

35 organizacji biznesowych i pozarządowych, związków zawodowych, a także przedsiębiorstw i kancelarii prawnych podpisało się pod [apelem](#) wzywającym polski rząd do skoordynowania działań w obszarze zrównoważonego rozwoju, w tym stworzenia zintegrowanego systemu wsparcia i nadzoru w tym obszarze. Co to oznacza w praktyce? W piśmie skierowanym w dniu 28 sierpnia br. do Prezesa Rady Ministrów, Donalda Tuska, sygnatariusze podkreślają m.in. pilną potrzebę podjęcia działań umożliwiających skoordynowaną i wewnętrznie spójną transpozycję rosnącej liczby regulacji unijnych z zakresu zrównoważonego rozwoju do polskiego porządku prawnego oraz powołania lub wskazania jednostki zdolnej zapewnić skuteczną implementację nowych przepisów w praktyce. Nowo utworzona lub wyodrębniona jednostka, dzięki zgromadzonym w jednym miejscu kompetencjom, miałaby za zadanie wspierać i nadzorować przedsiębiorstwa w obszarze zrównoważonego rozwoju.

PRZEDSIĘBIORCA W GĄSZCZU PRZEPISÓW PRAWNYCH

Na przestrzeni ostatnich lat na poziomie UE wprowadzono wiele koniecznych regulacji w obszarze zrównoważonego rozwoju. **Już teraz obowiązują lub wkrótce zaczną obowiązywać zapisy co najmniej pięciu* rozporządzeń i dyrektyw, w tym dwóch kluczowych: dyrektywy o raportowaniu zrównoważonego rozwoju (CSRD) oraz dyrektywy w sprawie należytej staranności przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju (CSDDD).** Choć są one potrzebne, ilość i szczegółowość przepisów może przyprawić o ból głowy osoby zajmujące się w firmach zrównoważonym rozwojem.

Istnienie równoległych i częściowo pokrywających się reżimów prawnych stanowi realne wyzwanie dla przedsiębiorstw. Jeszcze większym problemem byłoby rozproszenie nadzoru nad realizacją tych obowiązków między różne organy. Grozi to równoległymi postępowaniami w tej samej sprawie, rozbieżnymi interpretacjami obowiązków prawnych i międzynarodowych standardów, a także brakiem wspólnego głosu na różnych forach. Ponadto rozdrobnienie kompetencji będzie nieefektywne ekonomicznie i może spowolnić proces zdobywania wiedzy wśród osób pracujących w administracji, ograniczając możliwość wsparcia dla przedsiębiorstw.

PROPONOWANE ROZWIĄZANIE

Sygnatariusze listu proponują utworzenie lub wskazanie **jednej instytucji** odpowiedzialnej za wsparcie polskich przedsiębiorstw w ich obowiązkach w obszarze zrównoważonego rozwoju. Zdaniem podpisanych podmiotów warto, by instytucja ta objęła także nadzór nad raportowaniem dużych

przedsiębiorstw niegiełdowych oraz – zważywszy na ograniczone kompetencje KNF – także giełdowych w zakresie, w jakim nie jest to związane z interesem uczestników obrotu giełdowego.

Do zakresu kompetencji postulowanej instytucji powinny należeć także: koordynacja działań w zakresie zrównoważonego rozwoju na poziomie administracji centralnej, współpraca z ministerstwami i innymi organami administracji publicznej oraz unijnymi organami, które są zaangażowane w tworzenie lub interpretowanie przepisów, analogicznymi organami z krajów członkowskich oraz organizacjami pozarządowymi i ponadnarodowymi, działającymi w obszarze zrównoważonego rozwoju.

By skutecznie pełnić swoją rolę, instytucja ta miałaby być wspierana przez **ciało konsultacyjno-doradcze**, w skład którego weszliby/weszłyby przedstawiciele/przedstawicielki biznesu, związków zawodowych, organizacji pozarządowych działających w obszarze zrównoważonego rozwoju, a także świata akademickiego. Do zadań postulowanego ciała doradczego należałoby: doradzanie, konsultowanie i zapewnienie wsparcia kompetencyjnego w zakresie zrównoważonego rozwoju.

KORZYŚCI DLA WSZYSTKICH

Wśród korzyści takiego rozwiązania sygnatariusze listu wymieniają m.in.: minimalizowanie ryzyka prawnego, optymalizację wysiłków dzięki zintegrowanemu systemowi wsparcia i nadzoru, łatwiejsze prowadzenie działań informacyjnych i edukacyjnych i – w efekcie – poprawę konkurencyjności polskich przedsiębiorstw.

„Tworzenie nowych, bardziej aktualnych przepisów prawnych nie zawsze skutkuje powstaniem prostszego, bardziej przyjaznego systemu legislacyjnego. Przynajmniej nie od razu”. – mówi Beata Faracik, prezeska PIHRB. – „Dlatego tak ważne jest, aby wykorzystać dostępne mechanizmy współpracy i najlepsze praktyki na poziomie krajowym, dzięki czemu wdrażanie obowiązku prawnego, przestrzeganie go czy nadzór nad nim nie staną się kulą u nogi ani administracji, ani podmiotów tym obowiązkiem objętych. W PIHRB od dawna bierzemy udział w działaniach mających na celu skuteczne przestrzeganie praw człowieka i ochronę środowiska naturalnego przez biznes. Dobrze rozumiemy wyzwania, z jakimi mierzy się dzisiejszy świat, a jednocześnie – dzięki udziałowi w dyskusjach przedstawicieli wszystkich trzech sektorów oraz wspieraniu różnych podmiotów w praktycznej implementacji należytej staranności w obszarze praw człowieka – jesteśmy świadomi potrzeb, szans i ograniczeń każdej ze stron. Jesteśmy zatem zdania, że zaproponowane przez nas rozwiązanie nie tylko usprawni proces transpozycji nowych regulacji unijnych do polskiego porządku prawnego, ale znacząco zoptymalizuje wdrażanie przez przedsiębiorstwa nowych wymagań, m.in. dzięki zapewnieniu efektywnego i kompleksowego wsparcia i wytycznych przez administrację publiczną.”

Organizacje postulują jak najszybsze zorganizowanie okrągłego stołu, składającego się z przedstawicieli/przedstawicielek zainteresowanych stron, w celu omówienia szczegółów przedstawionej w piśmie propozycji i rozpoczęcia szerokich konsultacji na temat najlepszego rozwiązania, jeśli chodzi o wsparcie i nadzór przedsiębiorstw w obszarze zrównoważonego rozwoju.

Apel skierowany do Prezesa Rady Ministrów można pobrać [tutaj](#).

Więcej informacji: Beata Faracik, beata.faracik@pihrb.org, +48 503 111 721

*

1. Kluczową regulacją jest dyrektywa 2024/1760 w sprawie należytej staranności przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju (CSDDD), której postanowienia powinny być transponowane do polskiego systemu prawnego do lipca 2026 r.
2. Obowiązki w zakresie praw człowieka i środowiska wprowadza też rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/1115 w sprawie udostępniania na rynku unijnym i wywozu z Unii niektórych towarów i produktów związanych z wylesianiem i degradacją lasów, które zaczną być wymagane z końcem 2024 r.
3. W drugiej połowie 2025 r. należy zacząć realizować obowiązki w obszarze należytej staranności wynikające z Rozporządzenia 2023/1542 w sprawie baterii i zużytych baterii.
4. Wymieniony dokument wiąże się z rozporządzeniem 2017/821 ustanawiającym obowiązki w zakresie należytej staranności w łańcuchu dostaw unijnych importerów cyny, tantalu i wolframu, ich rud oraz złota pochodzących z obszarów dotkniętych konfliktami i obszarów wysokiego ryzyka, które już od 2021 r. nałożyło obowiązki w zakresie stosowania procesów należytej staranności przy wprowadzaniu na rynek unijny określonych metali.
5. Na końcowym etapie procesu legislacji jest też rozporządzenie w sprawie zakazu produktów wytwarzanych z wykorzystaniem pracy przymusowej na rynku unijnym, w przypadku którego istotna będzie zdolność przedsiębiorstwa do wykazania – m.in. dzięki należytej staranności – że jego działalność lub odnośne łańcuchy dostaw nie są związane z pracą przymusową.

Polski Instytut Praw Człowieka i Biznesu jest apolityczną i niezależną fundacją non-profit działającą na rzecz zwiększenia stopnia poszanowania praw człowieka i stosowania zasad zrównoważonego rozwoju w kontekście odpowiedzialnego prowadzenia biznesu, poprzez oddziaływanie na codzienną praktykę funkcjonowania przedsiębiorstw i innych organizacji, a także politykę państwa i ustawodawstwo.

Instytut, jako centrum eksperckie chce efektywnie wpływać na przestrzeganie praw człowieka zarówno w kontekście prowadzenia biznesu, jak i poprzez oddziaływanie na tworzenie stosownych polityk i regulacji. Więcej na www.pihrb.org.